

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

A7-0429/2011

30. 11. 2011

POROČILO

o položaju žensk v vojni
(2011/0000(INI))

Odbor za pravice žensk in enakost spolov

Poročevalka: Norica Nicolai

Pripravljalca mnenja (*):
Catherine Grèze, Odbor za razvoj

(*) Postopek s pridruženimi odbori – člen 50 Poslovnika

PR_INI

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	14
MNENJE ODBORA ZA RAZVOJ	17
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU	22

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o položaju žensk v vojni (2011/2198(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Splošne deklaracije OZN o človekovih pravicah z dne 10. decembra 1948 ter dunajske deklaracije in akcijskega programa, sprejetih 25. junija 1993 na Svetovni konferenci o človekovih pravicah, zlasti odstavkov I 28-29 in II 38 o sistematičnih posilstvih, spolnem suženjstvu in prisilni nosečnosti v razmerah oboroženih spopadov;
- ob upoštevanju konvencije Združenih narodov o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk (CEDAW) z dne 18. decembra 1979 in deklaracije Združenih narodov o odpravi nasilja nad ženskami z dne 20. decembra 1993¹,
- ob upoštevanju resolucij varnostnega sveta Združenih narodov 1325 (2000) in 1820 (2008) o ženskah, miru in varnosti, resolucije varnostnega sveta Združenih narodov 1888 (2009) o spolnem nasilju nad ženskami in otroki v oboroženih spopadih, resolucije varnostnega sveta Združenih narodov 1889 (2009) za krepitev izvajanja in spremljanja resolucije varnostnega sveta Združenih narodov št. 1325 ter resolucije varnostnega sveta Združenih narodov 1960 (2010), s katero je bil oblikovan mehanizem za zbiranje podatkov o storilcih spolnega nasilja v oboroženih spopadih ter objavo njihovih imen,
- ob upoštevanju imenovanja posebnega predstavnika generalnega sekretarja OZN za spolno nasilje v oboroženih spopadih marca 2010,
- ob upoštevanju Pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje, sprejetih 15. septembra 1995 na četrti svetovni konferenci o ženskah, ter kasnejših sklepnih dokumentov, sprejetih na posebnih zasedanjih Združenih narodov Peking+5 (2000), Peking +10 (2005) in Peking+15 (2010),
- ob upoštevanju resolucije Generalne skupščine Združenih narodov št. 54/143 z dne 7. februarja 2000, s katero je bil 25. november določen kot mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami,
- ob upoštevanju Evropskega pakta za enakost spolov (2011–2020), ki ga je Evropski svet sprejel marca 2011²,
- ob upoštevanju sporočila Komisije „Strategija za enakost žensk in moških 2010–2015“ (KOM(2010)0491),
- ob upoštevanju akcijskega načrta Sveta EU za enakost med spoloma v razvojnem sodelovanju (SEK(2010)0265), ki bi moral zagotoviti, da bo enakost med spoloma na vseh ravneh vključena v vse sodelovanje EU s partnerskimi državami,

---

¹ A/RES/48/104.

² Priloga k sklepom Sveta z dne 7. marca 2011.

- ob upoštevanju poročila o kazalnikih EU za celovit pristop k izvajanju resolucij varnostnega sveta Združenih narodov št. 1325 in 1820 o ženskah, miru in varnosti na ravni EU¹,
- ob upoštevanju kazalnikov za leto 2010 za celovit pristop k izvajanju resolucij Varnostnega sveta Združenih narodov št. 1325 in št. 1820 o ženskah, miru in varnosti na ravni EU,
- ob upoštevanju celovitega pristopa k izvajanju resolucij varnostnega sveta Združenih narodov 1325 in 1820 o ženskah, miru in varnosti² na ravni EU, ter delovnega dokumenta o izvajanju resolucije varnostnega sveta Združenih narodov 1325, podprte z resolucijo varnostnega sveta Združenih narodov 1820, v okviru evropske varnostne in obrambne politike, ki sta bila sprejeta decembra 2008,
- ob upoštevanju smernic Evropske unije o diskriminaciji žensk in deklet ter nasilju nad njimi,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 13. novembra 2006 o spodbujanju enakosti spolov in integracije načela enakosti spolov pri kriznem upravljanju,
- ob upoštevanju splošnih meril obnašanja za operacije EVOP iz leta 2005³,
- ob upoštevanju Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča, sprejetega 17. julija 1998, zlasti členov 7 in 8, ki opredeljujeta posilstvo, spolno suženjstvo, vsiljeno prostitucijo, prisilno nosečnost in prisilno sterilizacijo ali katero koli drugo obliko spolnega nasilja kot hudodelstvo zoper človečnost in vojno hudodelstvo,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. novembra 2010 o 10. obletnici resolucije Varnostnega sveta OZN št. 1325 (2000) o ženskah, miru in varnosti⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. maja 2009 o vključevanju načela enakosti med spoloma v zunanje odnose EU ter v vzpostavljanje miru in oblikovanje državnih struktur⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 1. junija 2006 o položaju žensk v oboroženih spopadih in njihovi vlogi pri obnovi in demokratičnem procesu v državah po koncu konfliktov⁶,
- ob upoštevanju člena 48 svojega poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za pravice žensk in enakost spolov in mnenja Odbora za razvoj (A7-0429/2011),

A. ker je bilo v zadnjih desetih letih po sprejetju resolucije varnostnega sveta Združenih

---

¹ Dokument Sveta 9990/11 z dne 11. maja 2011.

² Dokument Sveta 15671/1/08 z dne 1. decembra 2008.

³ Dokument Sveta št. 8373/3/05 z dne 18. maja 2005.

⁴ P7_TA(2010)0439.

⁵ UL C212E, 5.8.2010, str. 32.

⁶ UL C 298E, 8.12.2006, str. 287.

narodov 1325 doseženega le malo napredka; ker so bile v nekaterih primerih določene kvote za udeležbo žensk v vladi in se je povečalo število žensk v predstavnih institucijah; ker se je odtelej okrepila ozaveščenost o razlikah med spoloma v konfliktih; ker je kljub prizadevanjem delež žensk, udeleženih v mirovnih pogajanjih, razen redkih izjem še vedno manjši od 10 % vseh uradno sodelujočih¹;

- B. ker je bilo uvedeno mesto posebnega predstavnika Združenih narodov za spolno nasilje v oboroženih spopadih, ki ga trenutno zaseda Margot Wallström;
- C. ker se spolno nasilje v obliki množičnih posilstev, trgovine z ljudmi in drugih oblik spolne zlorabe žensk in otrok po svetu še vedno nesprijemljivo uporablja kot vojna taktika v regijah v konfliktu; ker praznina, ki na ravni oblasti nastane na pokonfliktnih območjih, lahko vodi v poslabšanje pravic žensk in deklet, kakor se je zgodilo v Libiji in Egiptu;
- D. ker so posledice spolnega nasilja v vojni, tako fizičnega (tveganja, kot so neplodnost, inkontinenca in spolno prenosljive bolezni) kot tudi psihološkega, za žrtve uničujoče, saj so slednje pogosto stigmatizirane, zavržene, zlorabljene in veljajo za osramočene, v mnogih primerih pa so izključene iz svojih skupnosti in včasih celo umorjene;
- E. ker so posebej prizadete tudi družine žrtev, saj spolno nasilje doživljajo kot ponižanje; ker otroci, ki so bili rojeni po posilstvu, lahko postanejo žrtev zavračanja; ker je lahko to zavračanje brutalno in lahko pripelje do zapustitve otroka ob rojstvu ali detomora;
- F. ker je v Dunajski deklaraciji, ki je bila sprejeta na svetovni konferenci Združenih narodov o človekovih pravicah 25. junija 1993, poudarjeno, da so pravice žensk in deklet neodtujljiv, celosten in nedeljiv del splošnih človekovih pravic;
- G. ker je zaskrbljen nad dejstvom, da storilci spolnega nasilja v večini primerov sploh niso kaznovani, kar dokazuje tudi primer Kolumbije, kjer je med oboroženimi spopadi spolno nasilje nad ženskami sistematična in prikrita praksa, ki poteka skoraj povsem nekaznovano; ker meni, da je treba te oblike nasilja obravnavati kot vojni zločin;
- H. priznava, da imajo ženske, ki so zaposlene v oboroženih silah in/ali v civilnih organizacijah, udeleženih pri ohranjanju miru, pomembno vlogo kot vzornice in medkulturne mediatorke ter da so spodbuda za krepitev vloge lokalnih žensk, poleg tega pa rušijo stereotipe pri lokalnih moških ter se tudi bolje sporazumejo z lokalnimi ženskami;
- I. ker ukrepi v zvezi z enakostjo med spoloma v večini držav niso prednostna naloga, saj se ta tema obravnava kot manj pomembno vprašanje, kulturne, verske in socialno-ekonomske prakse pa se uporabljajo kot izgovor za oviranje napredka na področju enakosti med spoloma in pravic žensk;
- J. ker je treba pri načrtovanju civilnih in varnostnih misij že od začetka poudariti vprašanja spola; ker so se mirovne misije izkazale kot bistvene za uvajanje vidika spola v

---

¹ Desetletna študija učinka o izvajanju resolucije varnostnega sveta Združenih narodov 1325 (2000) o ženskah, miru in varnosti pri ohranjanju miru, končno poročilo oddelka za podporo na terenu za oddelek Združenih narodov za mirovne operacije, 2010.

preprečevanje, demobilizacijo in pokonfliktno obnovo;

- K. ker je zgodovina pokazala, da v vojnah sodelujejo večinoma moški, zato je mogoče sklepati, da bi posebne sposobnosti žensk za dialog in nenasilje lahko zelo pozitivno prispevale k preprečevanju in obvladovanju konfliktov po mirni poti;
- L. ker pomen vključenosti žensk ter vidika spola še poudarja dejstvo, da se z večjim številom žensk, udeleženih pri reševanju konfliktov, vzpostavljanju miru in mirovni pogajanjih, obravnava tudi več področij za obnovo in krepitev miru: tržna infrastruktura, podeželske ceste, zdravstvene klinike, dostopne šole, vrtci itd.;
- M. ker je bilo leta 2010 sprejetih 17 kazalnikov celovitega pristopa¹, hkrati pa so potekala uspešna prizadevanja za predložitev prvega poročila o spremljanju na podlagi teh kazalnikov v letu 2011²; ker morajo celovita poročila EU o spremljanju temeljiti na jasni metodologiji in ustreznih kazalnikih;
- N. ker so nacionalni akcijski načrti o ženskah, miru in varnosti nujni in bi morali temeljiti na enotnih evropskih minimalnih standardih glede ciljev, izvajanja in spremljanja v celotni Evropski uniji;
- O. ker je Komisija 31. avgusta 2011 sklenila za mir in varnost v Afriki nameniti dodatnih 300 milijonov EUR; ker je v letu 2011 med regijami z odprtimi konflikti najmanj 12 afriških držav, ki skupaj štejejo 386,6 milijona prebivalcev;
- P. ker so v pokonfliktnih območjih, kjer potekajo procesi obnove in ponovnega vključevanja v družbo, institucionalni mehanizmi in zaveze za enakost med spoloma učinkoviti začetni koraki za varovanje in spodbujanje pravic žensk; ker je sodelovanje vseh pomembnih akterjev, kot so vlade in politični predstavniki, civilna družba in univerzitetni profesorji, pa tudi neposredno sodelovanje ženskih organizacij, skupin in mrež – ki jim je treba zagotoviti politično, finančno in pravno podporo za razvoj programov, tudi za najranljivejše skupine prebivalstva, kot so migrantke, notranje razseljene ženske, begunke in povratnice – osnovni pogoj za vzpostavitev miru, doseganje trajnostnega razvoja in oblikovanje demokratične družbe, ki spoštuje pravice žensk in enakost spolov;
- Q. ker so globlji vzroki ranljivosti žensk v primeru konflikta pogosto tudi v omejenem dostopu do izobraževanja in zaposlovanja ter je zato enakopravna udeležba žensk v gospodarstvu osnovni pogoj za boj proti s spolom povezanim nasilju v oboroženih spopadih; ker je udeležba žensk pri upravljanju med pogajanjimi ali pa pri dejavnem sodelovanju v mirni tranziciji še naprej omejena, čeprav ostaja prednostna naloga in ključni element za doseganje enakosti med spoloma,

Ženske v vodilni vlogi pri miru in varnosti

1. poziva k podpori Evropske unije, naj se v mirovni procesih kot pogoj določi udeležba žensk v mednarodnih ekipah, ki vodijo mirovna pogajanja; poziva k napredku, da bi imele voditeljice, lokalne organizacije za pravice žensk in/ali skupine civilne družbe stalno

---

¹ Dokument Sveta 11948/10 s 14. julija 2010.

² Dokument Sveta 9990/11 z 11. maja 2011.

mesto za pogajalsko mizo v mirovnem procesu;

2. poudarja pomen političnega dialoga pri opolnomočenju žensk ter poziva, naj delegacije EU v pogovore z vlado gostiteljico o političnih in človekovih pravicah vključijo vprašanja žensk, miru in varnosti; poziva Komisijo, Evropsko službo za zunanje delovanje ter države članice, naj dejavno spodbujajo in podpirajo krepitev udeležbe žensk v odnosih z državami in organizacijami izven Unije;
3. pozdravlja akcijski načrt EU za enakost med spoloma in krepitev vloge žensk pri razvoju ter poziva visoko predstavnico EU, naj sprejme vse potrebne ukrepe za ustrezno in učinkovito usposabljanje osebja v delegacijah EU za pristop, pri katerem se bo pri vzdrževanju miru, preprečevanju konfliktov in ustvarjanju razmer za mir upoštevala različnost spolov; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo ustrezno tehnično in finančno pomoč za podporo programom, ki ženske usposabljujejo za polno udeležbo pri vodenju mirovnih pogajanj in krepijo njihovo vlogo v celotni civilni družbi;
4. poziva, naj Evropska unija in države članice dejavno spodbujajo večje število žensk v vojaških in civilnih mirovnih operacijah, zlasti na vodilnih mestih, in v ta namen poziva:
  - k nacionalnim kampanjam za promocijo vojske in policije kot realistične možnosti tako za ženske kot za moške, da bi ovrgli morebitne stereotipe; te kampanje bi morale vključevati informativne dogodke in dneve odprtih vrat, na katerih bi bila podane informacije o možnostih usposabljanja in zaposlitve v vojski;
  - k preverjanju politike napredovanja v vojski, da bi preverili, ali so ženske, čeprav so ne glede na spol enakopravne moškim kolegom, pri napredovanjih v neenakopravnem položaju;
  - k uvedbi ženskam prijaznih politik v vojski, kot je možnost porodniškega dopusta;
  - k spodbujanju vzornic – žensk, ki so bile pogumne in so ukrepale, da bi dosegle spremembe;
  - k imenovanju več žensk na visoke položaje, zlasti v civilnih operacijah, ter k njihovi vključitvi v komuniciranje z lokalnim prebivalstvom;
  - k poglobljenemu usposabljanju moških in žensk, vključenih v civilno delovanje na področju s spolom povezanih vidikov, glede zaščite, posebnih potreb in človekovih pravic žensk in otrok v konfliktnih situacijah, ter glede kulture in tradicij držav gostiteljic, da bi izboljšali zaščito za tiste, ki pri tem sodelujejo, in zagotovili, da pri izvajanju usposabljanja ne bo nobenih razlik med ženskami in moškimi;
5. poziva, naj Evropska unija tudi prek instrumenta za stabilnost z ustreznimi finančnimi sredstvi podpre učinkovito udeležbo in prispevek žensk v predstavnih institucijah na nacionalni in lokalni ravni ter na vseh ravneh odločanja pri reševanju konfliktov, pa tudi v mirovnih pogajanjih, pri vzpostavljanju miru in pokonfliktnem načrtovanju;

6. poudarja, da je treba sprejeti kodeks ravnanja za osebje EU, ki sodeluje v vojaških in civilnih misijah, v katerem bo jasno določeno, da je spolna zloraba neopravičljivo in kaznivo dejanje, ter zahteva, da se ta kodeks dosledno izvaja v primerih spolnega nasilja, ki ga zagrešijo humanitarno osebje, predstavniki mednarodnih ustanov ali mirovnih sil in diplomati, vključno s strogimi upravnimi in kazenskimi sankcijami; poziva k ničelni strpnosti do spolnega izkoriščanja otrok in žensk v oboroženih konfliktih in begunskih taboriščih, ter zato pozdravlja nedavne preiskave OZN glede obtožb o spolnem izkoriščanju, ki naj bi ga zagrešili pripadniki mirovnih sil med operacijo OZN v Slonokoščeni obali;

Učinek oboroženega spopada na ženske

7. odločno obsoja, da se spolno nasilje nad ženskami še vedno uporablja kot vojna taktika, saj je enako vojnim zločinom; se zaveda globokih fizičnih in psihičnih ran, ki jih take zlorabe pustijo na žrtvah, skupaj z dramatičnimi posledicami za njihove družine, ter poudarja, da je treba ta pojav obravnavati v okviru programov za pomoč žrtvam; poziva k mobilizaciji političnega vodstva, da bi oblikovali usklajen sveženj ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje uporabe spolnega nasilja; ob tem opozarja na neznosne razmere, ki še vedno vladajo v Kongu; opozarja, da je na rudarskem območju v vzhodnem Kongu od 30. julija do 4. avgusta 2010 potekalo množično posiljevanje ter da je bilo leta 2009 v vzhodnem Kongu posiljenih najmanj 8300 žensk, v prvi četrtini leta 2010 pa vsaj 1244, kar je povprečno 14 posilstev na dan; poudarja, da se razmere v letu 2011 niso spremenile; poziva obe misiji EU v Demokratični republiki Kongo, EUPOL DR Kongo in EUSEC DR Kongo, naj si za prednostno nalogo zadasta boj proti spolnemu nasilju in sodelovanje žensk v okviru prizadevanj za reformo varnostnega sektorja v Kongu;
8. poudarja, da je spolno nasilje, katerega žrtve so večinoma ženske in otroci, med drugim še hujše zaradi razlik med spoloma, širjenja nasilja – na splošno in zlasti prek militarizacije družbe – ter zloma družbenih struktur, in da je treba zato preprečevanju takšnih vojnih zločinov nameniti posebno pozornost in sredstva;
9. poziva države članice, naj spodbujajo sprejetje ukrepov družinskega spremstva za omejitev negativnih posledic oboroženih konfliktov za družinsko življenje;
10. poziva k tesnejšemu sodelovanju z lokalnimi ženskimi organizacijami, da bi vzpostavili sistem zgodnjega opozarjanja in jim morda omogočili, da bi lahko same preprečile zlorabe ali zmanjšale njihovo pogostost;
11. poziva Komisijo, naj z dostopnimi sredstvi in krepitvijo zmogljivosti podpira lokalne skupine civilne družbe, zlasti ženske skupine in tiste, ki pri svojem delovanju upoštevajo razlike med spoloma, da bodo lahko te izpolnjevale svojo vlogo varuhov, zlasti v državah, ki ne izpolnjujejo obveznosti;
12. je zgrožen nad dejstvom, da se storilcev spolnega nasilja še vedno ne kaznuje; odločno poziva, naj storilci spolnega nasilja ne ostanejo več nekaznovani; poziva nacionalne organe, naj zagotovijo spoštovanje zakonov, ki se nanašajo na nekaznovanost, in poziva, naj se pravosodni sistem okrepi z usposabljanjem sodnikov in tožilcev glede preiskav in

kaznovanja primerov spolnega nasilja; zato poziva, naj bodo primeri kazenskega pregona prepoznavni in odmevni, saj bo to pomagalo pri opozarjanju na nedopustnost takšnih dejanj;

13. poziva, naj bo vprašanje nekaznovanosti glavni dejavnik v mirovnih pogajanjih, saj mora biti mir nujno združen s pravičnostjo, storilce pa je treba privedi pred sodišče, kjer se morajo soočiti s kazenskimi posledicami svojih dejanj; poudarja, da ne sme obstajati možnost za pogajanja o nekaznovanosti; ponovno opozarja, da so sodni postopki za obsodbo odgovornih za nasilje nad ženskami v času vojne pogosto prepočasni, s čimer se žrtvam povzroči dodatno trpljenje, in zato zahteva gotovo in enako sodno varstvo za vse ter spoštovanje razumnega roka sojenja in dostojanstva ženk, žrtev vojnih zločinov;
14. opozarja, da igra izobraževanje, pa tudi boj proti stereotipom in razvoj miselnost, glavno vlogo pri emancipaciji žensk in deklet; zahteva vzpostavitev in/ali okrepitev programov ozaveščanja v okviru izobraževalnih programov, ki naj postavljajo v ospredje spoštovanje dostojanstva žensk;
15. poziva, naj vojaške sile organizirajo ženske klinike, ki bodo obravnavale primere spolnega in psihološkega nasilja na vojnih območjih;
16. zahteva, naj imajo ženske, ki so žrtve zlorab in nasilja v konfliktih, možnost vložiti pritožbo pred mednarodnimi sodišči pod pogoji, ki spoštujejo njihovo dostojanstvo, in naj jih ta sodišča zaščitijo pred fizičnim nasiljem in duševnimi pretresi, do katerih bi lahko prišlo spričo zaslišanj v razmerah, ko se ne upošteva duševnih pretresov; zahteva, naj imajo prizadete ženske v takšnih primerih možnost doseči popravo krivic tako v civilnem kot v kazenskem postopku in naj se izvajajo programi pomoči za njihovo ponovno vključitev v družbo na gospodarski, socialni in psihološki ravni;
17. poziva, naj Evropska unija in države članice s pomočjo posebnih ukrepov učinkovito podprejo izvajanje smernic EU o nasilju nad ženskami in deklicami, na primer:
  - z uvedbo učinkovitega sistema za spremljanje vseh pravnih postopkov in njihovega zaključka v primerih takega nasilja;
  - s sprejetjem ukrepov, strategij in programov, ki se ne osredotočajo le na zaščito in pregon, temveč, kar je še pomembneje, na preprečevanje;
  - s programi za brezplačno zdravstveno in psihološko svetovanje žrtvam nasilja, ki poteka v maternem jeziku žrtev in v skladu z njihovo kulturo in običaji ter ga po možnosti izvajajo ženske;
  - s programi za zdravstvene tečaje in lahko dostopno literaturo, zlasti o reproduktivnem zdravju in zdravi spolnosti, namenjenimi moškimi in ženskam, ter kampanje ozaveščanja, ki bodo prilagojene kulturi ciljnega občinstva;
  - s posebnimi ukrepi, s katerimi bi ženskam, ki so se znašle v vojni, zagotovili enakopraven dostop do sistemov zdravstvenega varstva¹, zlasti osnovnega zdravstva, ki bo vključevalo skrb za mater in otroka, kot ga opredeljuje

---

¹ Kot je opredeljeno v 25. členu Splošne deklaracije o človekovih pravicah in v 11. načelu 1. dela Evropske socialne listine, ki jo je revidiral Svet Evrope.

Svetovna zdravstvena organizacija¹, ter ginekološko-porodniškega varstva,

- z oblikovanjem programov za zaščito prič, da bi zaščitili žrtve in jih spodbudili, da bi se ob zagotovitvi zaščite javile in pričale proti svojim napadalcem;
18. poudarja, da je ključnega pomena zagotoviti, da bodo ženske enakovredne akterke v procesih reforme sodstva ali mednarodnih pravosodnih postopkih, s čimer bodo lahko učinkovito zagovarjale uveljavljanje enakih pravic v nacionalnih pravosodnih sistemih;
  19. poziva Komisijo, Evropsko službo za zunanje delovanje in delegacije Parlamenta, naj poiščejo načine, da bi države v razvoju, ki tega še niso storile, spodbudili k podpisu, ratifikaciji in izvajanju Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča iz leta 1998, kot nujni ukrep za zaščito ženskih spolnih pravic v času vojne in za preprečevanje nekaznovanosti storilcev;
  20. obsoja jemanje talcev in poziva k strožjemu kaznovanju uporabe živih ščitov v konfliktih;
  21. poziva k ločeni nastanitvi zapornic in zapornikov, zlasti zaradi preprečevanja spolnih zlorab;
  22. poudarja pomen pravice posameznikov, da izvejo za usodo svojih pogrešanih sorodnikov in poziva strani v oboroženih konfliktih, naj sprejmejo vse možne ukrepe za pojasnitev usode oseb, ki štejejo za pogrešane;
  23. poziva k sprejetju posebnih ukrepov, ki bi zagotavljali dodatno zaščito žensk pred posilstvom, vsiljeno prostitucijo ter vsako drugo obliko nedostojnega napada, obenem pa posebno skrb za nosečnice in matere z majhnimi otroki v zvezi z zagotavljanjem hrane, obleke, zmogljivosti za evakuacijo in prevoz ter zdravstvenih zmogljivosti, potrebnih za preprečevanje nezaželene nosečnosti in spolno prenosljivih bolezni, kot prednostnih področij v skladu s finančnim instrumentom za razvoj za obdobje 2014–2020;
  24. poziva Komisijo, naj preuči možnost vzpostavitve enot za hitro odzivanje, ki bi jih sestavljalo usposobljeno osebje (npr. zdravniki, psihologi, sociologi, pravni svetovalci itd.), z namenom takojšnjega zagotavljanja podpore žrtvam kaznivih dejanj, povezanih s spolom, na kraju samem;
  25. pozdravlja sprejetje resolucije varnostnega sveta Združenih narodov 1960, ki zahteva podrobne informacije o domnevnih storilcih spolnega nasilja med oboroženim spopadom; poziva države članice, naj okrepijo prizadevanja pri izvajanju resolucije 1960;
  26. poziva, naj se preuči možnost za ustrezno odškodnino žrtvam v skladu z veljavnim mednarodnim in nacionalnim pravom in ob upoštevanju psiholoških posledic za družine in otroke teh žrtev;

---

¹ 56. generalna skupščina Svetovne zdravstvene organizacije (A56/27), točka 14.18 iz osnutka dnevnega reda dne 24. aprila 2003, Mednarodna konferenca o osnovnem zdravstvu v Alma-Ati: 25. obletnica, poročilo sekretariata.

27. poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo pravice žensk v zvezi z lastnino, dedovanjem ter dostopom do kreditov in prihrankov po koncu konfliktov, predvsem v tistih državah, kjer lastninske pravice žensk niso zakonsko zavezujoče in družbeno priznane;
28. poudarja, da je treba podobo žensk kot ranljivih žrtev dopolniti s podobo žensk kot skupine zelo raznolikih družbenih akterk z dragocenimi viri in zmožnostmi ter lastnimi vizijami; meni, da ženske vplivajo na potek dogodkov in morajo oblikovati razvojni proces; meni, da žensk, ki so bile žrtve vojne, ne bi smeli več obravnavati le kot vojnih žrtev, temveč tudi kot akterje stabilizacije in reševanja sporov; poudarja, da bodo lahko ženske na splošno svojo vlogo izpolnile šele, ko bodo enakovredno zastopane pri političnem in gospodarskem odločanju;
29. poudarja, da mora razumevanje vloge žensk v povojnih družbah in njihovega prispevka k povojni obnovi preseči splošno dojemanje izkušenj žensk v vojni ter da je treba priznati posebnosti in razlike v izkušnjah žensk;

Priporočila

30. poziva, naj se v okviru Evropske službe za zunanje delovanje imenuje posebnega predstavnika EU za ženske, mir in varnost, da bi povsod upoštevali vidik spolov in učinkoviteje sodelovali s sogovorniki v Združenih narodih; poziva, naj ta posebni predstavnik EU usklajuje in povezuje vse ustrezne politike EU, delovne skupine in oddelke oz. kontaktne točke, ki se ukvarjajo z vprašanji spola in varnosti, s čimer bi dosegli skladnost in učinkovitost ter sistematično, skladno in celostno izvajanje strategij in ukrepov, ki jih je treba sprejeti;
31. poziva k podpori in priznanju neformalne projektne skupine za ženske, mir in varnost;
32. poziva k posebej skrbni integraciji načela enakosti spolov v mirovne raziskave, preprečevanje in reševanje konfliktov, mirovne operacije in sanacijo ter obnovo po konfliktih ter k vključitvi komponente spola v državne strateške dokumente;
33. močno spodbuja Evropsko službo za zunanje delovanje, Komisijo in države članice, naj v svoje ukrepe, ki vplivajo na ženske na območju konfliktov, vključijo razvojna vprašanja, zlasti priznanje pravice mater do zaščite in podpore ter do nege in vzgoje svojih otrok, pa tudi zdravje in ekonomsko varnost žensk, pri čemer naj posebno pozornost namenijo vprašanju pravice do lastništva, zlasti v zvezi z lastništvom in obdelovanjem zemlje;
34. pozdravlja odločitev EU, da sprejme seznam 17 kazalcev izvajanja za oceno svoje uspešnosti pri obravnavanju vprašanj, povezanih s spolom, v nestabilnih, konfliktnih ali pokonfliktnih državah; poudarja, da je treba te kazalce dopolniti z meritvami kakovosti ter jih izpopolniti; poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj zaključke te ocene upoštevata pri načrtovanju in izvajanju;
35. poziva Evropsko službo za zunanje delovanje, naj v skladu s členom 9 Sklepa Sveta št. 2010/427/EU z dne 26. julija 2010 zagotovi, da bo načrtovanje, izvajanje in spremljanje državnih pobud za spodbujanje vidika spola v predkonfliktnih, konfliktnih in pokonfliktnih razmerah vodeno na ravni delegacij, da bi bilo bolj usmerjeno v posebnosti

posameznega okolja in v verjetni obstoj regionalne razsežnosti;

36. poziva države članice, naj sprejmejo, izvajajo in spremljajo nacionalne akcijske načrte o ženskah, miru in varnosti; ponovno poziva Evropsko unijo in države članice, naj v svoje načrte in strategije vključijo minimalne standarde, ki vsebujejo realistične cilje s posebnimi kazalniki, merila, časovne razporede, dodeljena finančna sredstva in učinkovit nadzorni mehanizem; poudarja pomen sodelovanja nevladnih organizacij pri oblikovanju, izvajanju in spremljanju akcijskih načrtov;
37. poziva Evropsko unijo, naj zagotovi uravnoteženo zaposlovanje na misijah in operacijah ter naj spodbuja več žensk na vodilnih mestih, na primer kot vodje delegacij EU v tretjih državah in vodje misij EU;
38. izpostavlja poziv Komisije, naj EU podpre tretje države pri izpolnjevanju in izvajanju mednarodnih obveznosti, med njimi konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk, akcijskega programa iz Kaira, pekinških izhodišč za ukrepanje in deklaracije tisočletja Združenih narodov;
39. močno podpira vključitev svetovalcev ali kontaktnih točk za vprašanja enakosti spolov v misije skupne varnostne in obrambne politike ter v delegacije EU, in poziva visoko predstavnico/podpredsednico Komisije, naj prepreči njihovo dvojno vlogo in naj jim zagotovi ustrezna sredstva in pooblastila;
40. poudarja pomen kampanj za ozaveščanje v boju proti stereotipom, diskriminaciji (na podlagi spola, kulturne pripadnosti in vere) in družinskemu nasilju ter za enakost med spoloma na splošno; ugotavlja, da bi morali te kampanje dopolnjevati s spodbujanjem pozitivne podobe žensk, in sicer s predstavitvijo vzornic v medijih in oglaševanju, izobraževalnem gradivu in na internetu;
41. poziva, naj se v okviru misij skupne varnostne in obrambne politike vzpostavijo ustrezni javni pritožbeni postopki, ki bodo prispevali zlasti k prijavljanju spolnega nasilja in nasilja, povezanega s spolom; poziva visoko predstavnico in podpredsednico Komisije, naj v šestmesečno oceno misij skupne zunanje in varnostne politike vključi podrobno poročilo o položaju žensk, miru in varnosti; opozarja, da so misije skupne varnostne in obrambne politike eden najpomembnejših instrumentov EU za dokazovanje njene zavezanosti k ciljem resolucij Varnostnega sveta OZN št. 1820 in 1325 v državah in regijah, kjer vladajo krizne razmere;
42. poziva, naj se namenijo posebna proračunska sredstva za ocenjevanje in spremljanje podatkov, zbranih na podlagi kazalnikov, določenih na ravni EU; poziva, naj se določijo posebne proračunske vrstice za stroko o enakosti spolov ter za projekte in dejavnosti o ženskah, miru in varnosti na misijah skupne varnostne in obrambne politike;
43. poziva proračunski organ EU, naj poveča finančna sredstva, namenjena spodbujanju enakosti med spoloma in pravic žensk v prihodnjih finančnih instrumentih za razvoj za obdobje 2014-2020;
44. poziva visoko predstavnico EU in Komisijo, naj za preprečitev razdrobljenega odziva EU v zvezi s položajem žensk v vojnah sprejmeta posebne ukrepe za izboljšanje povezljivosti

in pravočasne sprostitev vseh finančnih instrumentov za zunanje delovanje EU, in sicer Evropskega razvojnega sklada, instrumenta za razvojno sodelovanje, evropskega sosedskega in partnerskega instrumenta, instrumenta za predpristopno pomoč, evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice ter instrumenta za stabilnost;

45. poziva, naj Evropski inštitut za enakost spolov posebej podpre zbiranje, obdelavo in širjenje učinkovitih praks za vključevanje načela enakosti spolov v izvajanje pekinških kazalnikov na področju žensk in oboroženih spopadov;
46. izpostavlja pomembno vlogo, ki jo igra partnerstvo med EU in ZN za enakopravnost spolov za razvoj in mir, ki poskuša opredeliti pristope, s katerimi bi enakost med spoloma in človekove pravice žensk vključili med nove načine pomoči, nudili podporo nacionalnim partnerjem v njihovih prizadevanjih za izpolnitev mednarodnih obveznosti v zvezi z enakopravnostjo spolov in njihove zaveze glede enakopravnosti spolov podprli z ustreznimi finančnimi sredstvi v nacionalnih razvojnih programih in proračunih; poudarja, da se ta projekt posebej osredotoča na vlogo žensk v konfliktnih in pokonfliktnih razmerah, zlasti na ustrezno izvajanje resolucije varnostnega sveta Združenih narodov št. 1325;
47. zahteva od Unije, naj pri predlogih o nujenju pomoči za obnovo po konfliktu spodbuja ustanovitev šol, ki bodo fantom in dekletom omogočale boljše izobraževanje;
48. pozdravlja različne pobude za oblikovanje kazalnikov glede na spol za hitro obveščanje o nevarnostih in nadzorovanje konfliktov, kot so kazalniki agencije OZN za ženske, Sveta Evrope, Švicarske fundacije za mir, Mednarodnega obveščanja ter Foruma zgodnjega obveščanja in zgodnjega odziva;
49. poudarja, da je treba ženske postaviti v središče politik za dostop do oskrbe z vodo, sanitarij in higijene na območjih, kjer potekajo ali so potekali konflikti, zato izpostavlja, da je treba povečati dostop do varne pitne vode, ustreznih sanitarij in vode za proizvodno rabo;
50. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam držav članic.

OBRAZLOŽITEV

Ozadje

Na mednarodni ravni pekinška izhodišča za ukrepanje, sprejeta na četrti svetovni konferenci o ženskah v Pekingu leta 1995, med strateške cilje in ukrepe vključujejo tudi ženske in oborožene spopade. Združeni narodi si nenehno prizadevajo, da bi s pomočjo resolucij varnostnega sveta Združenih narodov 1325 (2000) in 1820 (2008) okrepili vidike žensk, miru in varnosti.

Tema resolucijama so sledile resolucija varnostnega sveta Združenih narodov 1888 (2009) o spolnem nasilju nad ženskami in otroki v oboroženih spopadih, resolucija 1889 (2009) za krepitev zaveze Združenih narodov resoluciji 1325 ter resolucija 1960(2010), s katero je bil oblikovan mehanizem za zbiranje podatkov o storilcih spolnega nasilja v oboroženih spopadih. Z imenovanjem nove posebne predstavnice generalnega sekretarja Združenih narodov za spolno nasilje v spopadih, sedaj Margot Wallström, in ustanovitvijo agencije ZN za ženske se krepi institucionalna struktura sistema ZN za podporo enakosti med spoloma in opolnomočenje žensk.

Posebno politiko za ženske, mir in varnost ima tudi Evropska unija. Leta 2008 je Svet sprejel celovit pristop k izvajanju resolucij varnostnega sveta Združenih narodov 1325 in 1820 o ženskah, miru in varnosti na ravni EU ter prenovljen delovni dokument o izvajanju teh resolucij, zlasti v okviru skupne varnostne in obrambne politike. Poleg tega je Svet sprejel smernice EU o diskriminaciji žensk in deklet ter nasilju nad njimi, kar je utrdilo mesto pravic žensk v celotni politiki EU o človekovih pravicah.

Z akcijskim načrtom EU za enakost med spoloma v razvojnem sodelovanju je bil dokončan tudi okvir EU, načrt pa zagotavlja vključitev enakosti med spoloma v vse sodelovanje EU s partnerskimi državami na vse ravneh. V skladu s celovitim pristopom sodi med druge ukrepe v okviru politike EU za ženske, mir in varnost tudi ustanovitev medinstitucionalne projektne skupine za ženske, mir in varnost, ki naj bi nadzorovala izvajanje in sprejetje kazalnikov julija 2010 za spremljanje tega pristopa.

Evropski parlament je bil od sprejetja resolucije 1325 zelo dejaven in je pripravil več poročil in priporočil o vidikih žensk, miru in varnosti.

Priporočila

Poročevalka odločno podpira vključitev večjega števila žensk v preprečevanje in reševanje konfliktov ter posredovanje v njih, zato poziva Evropsko unijo in države članice, naj v vojski vključijo več žensk na vodilnih položajih in na osnovni ravni. Z vidika enakosti med spoloma je bistvenega pomena, da uradnice zasedajo visoke položaje, hkrati pa imajo ženske pomembno mesto tudi v civilnih operacijah, saj bolje sodelujejo z lokalnimi ženskami.

Pri preprečevanju bi morale ženske bolj sodelovati na vodilnih mestih, kot so nacionalne vlade in politične strukture. Zato je bistvenega pomena opolnomočenje lokalnih žensk, kar je najprej mogoče doseči z izobraževanjem; osnovno- in srednješolsko izobraževanje je bistvenega pomena za miselni razvoj deklic in dečkov, hkrati pa jim posreduje znanja za

dosego višjega življenjskega standarda. Dobro izobraževanje na osnovni ravni tudi daleč najbolj zmanjšuje stereotipe o spolu. Zdravstveno izobraževanje, zlasti o reproduktivnem zdravju in zdravju družin, je izjemno pomembno za ustvarjanje občutka nadzora nad lastnim telesom, saj razkriva skrivnosti fiziologije. Izobraževanje o reprodukciji je mogoče uporabiti tudi kot preventivo pri obravnavanju spolno prenosljivih bolezni in neželene nosečnosti. Drug pomemben dejavnik opolnomočenja žensk je finančna neodvisnost, ki bi jo lahko spodbudili z dodeljevanjem sredstev za spodbujanje malih podjetij v lasti žensk. Bolje izobražene in finančno bolj neodvisne ženske bi bile morda bolj pripravljene sodelovati na vodilni ravni v lokalni skupnosti in celo v državi.

Pri posredovanju bi morala Evropska unija kot pogoj v mirovnih procesih postaviti sodelovanje žensk v mednarodnih pogajalskih skupinah in na lokalni ravni. Sodelovanje žensk za pogajalsko mizo je smiselno z vidika proporcionalne zastopanosti kot tudi z vidika dodane vrednosti. Ženske predstavljajo 50 % prebivalstva, tako bi si bilo treba prizadevati za proporcionalno zastopanost žensk na pogajanjih. Ženske tudi bolj poudarjajo dodatna bistvena vprašanja, zlasti pri odpravljanju nekaznovanosti. Ker so žrtve spolne zlorabe v spopadih večinoma ženske, je nujno treba okrepiti njihov glas in jim s tem zagotoviti zaščito in ustrezno odškodnino. Ravno tako mora biti žrtvam na voljo psihološko, zdravstveno in pravno svetovanje, hkrati pa je treba razviti varnejše programe za zaščito prič, da bi se žrtve lahko javile in pričale brez strahu, da bi jim napadalci škodovali.

Pri vprašanju nekaznovanosti poročilo poudarja, da ne bi smeli dovoliti, da bi storilci ostali nekaznovani, in zato zahteva, da mora biti mir nujno združen s pravico ter da je treba storilcem soditi za njihova dejanja.

Sodelovanje žensk pri vzpostavljanju miru je odločilno, saj so ženske kot steber skupnosti bolj dojemljive za družbene in praktične potrebe kot moški: ženske namreč preživijo večino časa v vaseh in mestih in zato bolje poznajo praktične potrebe, ki jih je treba vključiti v projekte vzpostavljanja miru, kot so tržna infrastruktura, zdravstvene klinike, dostopni šolski sistemi itd.

Ena bistvenih zahtev tega poročila je poziv k imenovanju posebnega predstavnika Evropske unije za ženske, mir in varnost. Evropska unija dejansko ima politike o ženskah, miru in varnosti, ima projektne skupine in kontaktne točke za vprašanja spola, ki se ukvarjajo z ženskami in varnostjo, hkrati pa nima osrednjega mesta, s katerega bi se vsi ti povsem različni ukrepi usklajevali. Z imenovanjem posebnega predstavnika za ženske, mir in varnost bi vnesli skladnost in učinkovitost v vse politike in ukrepe, hkrati bi predstavljal povezovalno točko za Združene narode s čimer bi bilo sodelovanje bolj gladko.

Pri oblikovanju strukture za vprašanja spola v Evropski uniji je bistvenega pomena preprečiti dvojno vlogo svetovalcev za enakost spolov v misijah skupne zunanje in varnostne politike, saj to povzroča nejasnosti in zmanjšuje pomen vidika spola v politiki.

Drugo bistveno vprašanje tega poročila je sprejetje, izvajanje in spremljanje nacionalnih akcijskih načrtov držav članic, pri čemer je treba upoštevati najnovejše podatke, da 10 držav članic že ima svoj nacionalni akcijski načrt o ženskah, miru in varnosti, pet drugih pa je v procesu dokončnega oblikovanja¹. Celotno poročilo pa poudarja, da je treba

---

¹ Poročilo o kazalnikih EU za celovit pristop, dokument Sveta . 9990/11.

kazalnike EU vključiti v nacionalne načrte, s čimer bi zagotovili nabor enotnih standardov v vsej Evropski uniji o spolu in varnosti.

8.11.2011

MNENJE ODBORA ZA RAZVOJ

za Odbor za pravice žensk in enakost spolov

o položaju žensk v vojnah
(2011/2198(INI))

Pripravljalnica mnenja: Catherine Grèze

(*) Postopek s pridruženimi odbori – člen 50 Poslovnika

POBUDE

Odbor za razvoj poziva Odbor za pravice žensk in enakost spolov kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude

Programi zunanje pomoči

1. poziva proračunski organ EU, naj poveča finančna sredstva, namenjena spodbujanju enakosti med spoloma in pravic žensk v prihodnjih finančnih instrumentih za razvoj za obdobje 2014-2020;
2. poziva visoko predstavnico EU in Komisijo, naj za preprečitev razdrobljenega odziva EU v zvezi s položajem žensk v vojnah sprejmeta posebne ukrepe za izboljšanje povezanosti in pravočasne sprostitev vseh finančnih instrumentov za zunanje delovanje EU, in sicer Evropskega razvojnega sklada, instrumenta za razvojno sodelovanje, evropskega sosedskega in partnerskega instrumenta, instrumenta za predpristopno pomoč, evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice ter instrumenta za stabilnost;
3. poziva k posebej skrbni integraciji načela enakosti spolov v mirovne raziskave, preprečevanje in reševanje konfliktov, mirovne operacije in sanacijo ter obnovo po konfliktih ter k vključitvi komponente spola v državne strateške dokumente;
4. poziva k sprejetju posebnih ukrepov, ki bi zagotavljali dodatno zaščito žensk pred posilstvom, vsiljeno prostitucijo ter vsako drugo obliko nedostojnega napada, obenem pa posebno skrb za nosečnice in matere z majhnimi otroki v zvezi z zagotavljanjem hrane, obleke, zmogljivosti za evakuacijo in prevoz ter zdravstvenih zmogljivosti, potrebnih za preprečevanje nezaželene nosečnosti in spolno prenosljivih bolezni, kot prednostnih področij v skladu s finančnim instrumentom za razvoj za obdobje 2014–2020;

5. močno spodbuja Evropsko službo za zunanje delovanje, Komisijo in države članice, naj v svoje ukrepe, ki vplivajo na ženske na območju konfliktov, vključijo razvojna vprašanja, zlasti priznanje pravice mater do zaščite in podpore ter do nege in vzgoje svojih otrok, pa tudi zdravje in ekonomsko varnost žensk, pri čemer naj posebno pozornost namenijo vprašanju pravice do lastništva, zlasti v zvezi z lastništvom in obdelovanjem zemlje;
6. poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj preučita vzpostavitev mehanizma za zagotavljanje zdravstvene in psihološke podpore – to naj bi vedno zagotavljalo strokovno osebje ženskega spola – za ženske, ki so žrtve kršitev v času vojne, z namenom, da bi določili metode za postopno in nemoteno ponovno vključevanje teh žensk v družbo, na primer tako, da se jim poišče službo in tako ponovno vzpostavi socialno stabilnost in kohezijo;
7. poziva Evropsko službo za zunanje delovanje, naj imenuje posebnega odposlanca za zaščito žensk na območju konfliktov, čigar naloga bo zagotoviti, da bodo vsa prizadevanja v okviru zunanjega delovanja EU skladna z glavnim ciljem spoštovanja pravic žensk; vztraja, da bi moral posebni odposlanec poleg tega obravnavati še spolno identiteto in nediskriminacijo;
8. pozdravlja akcijski načrt EU za enakost med spoloma in krepitev vloge žensk pri razvoju ter poziva visoko predstavnico EU, naj sprejme vse potrebne ukrepe za ustrezno in učinkovito usposabljanje osebja v delegacijah EU za pristop, pri katerem se bo pri vzdrževanju miru, preprečevanju konfliktov in ustvarjanju razmer za mir upoštevala različnost spolov; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo ustrezno tehnično in finančno pomoč za podporo programom, ki ženske usposabljujejo za polno udeležbo pri vodenju mirovnih pogajanj in krepijo njihovo vlogo v celotni civilni družbi;
9. pozdravlja odločitev EU, da sprejme seznam 17 kazalcev izvajanja za oceno svoje uspešnosti pri obravnavanju vprašanj, povezanih s spolom, v nestabilnih, konfliktnih ali post konfliktnih državah; poudarja, da je treba te kazalce dopolniti z meritvami kakovosti ter jih izpopolniti; poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj zaključke te ocene upoštevata pri načrtovanju in izvajanju;
10. poziva Komisijo, naj preuči možnost vzpostavitve enot za hitro odzivanje, ki bi jih sestavljalo usposobljeno osebje (npr. zdravniki, psihologi, sociologi, pravni svetovalci itd.), z namenom takojšnjega zagotavljanja podpore žrtvam kaznivih dejanj, povezanih s spolom, na kraju samem;
11. poziva Evropsko službo za zunanje delovanje, naj v skladu s členom 9 Sklepa Sveta št. 2010/427/EU z dne 26. julija 2010 zagotovi, da bo načrtovanje, izvajanje in spremljanje državnih pobud za spodbujanje vidika spola v predkonfliktnih, konfliktnih in postkonfliktnih razmerah, vodeno na ravni delegacij, da bi bilo bolj usmerjeno v posebnosti posameznega okolja in v verjetni obstoj regionalne razsežnosti;
12. poziva Komisijo, naj z dostopnimi sredstvi in krepitevijo zmogljivosti podpira lokalne skupine civilne družbe, zlasti ženske skupine in tiste, ki pri svojem delovanju upoštevajo razlike med spoloma, da bodo lahko izpolnjevale svojo vlogo varuhov, zlasti v državah, ki ne izpolnjujejo obveznosti;

Zaščita žensk pred vsemi oblikami spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola: okrepitev vloge žensk pri preprečevanju konfliktov, vzdrževanju miru in postkonfliktni obnovi

13. poudarja, da je za zagotovitev pozitivnega in trajnega učinka ukrepov EU pri vprašanjih, povezanih s spolom, v nestabilnih, konfliktnih in postkonfliktnih državah, treba pristojnosti prenesti na nedržavne lokalne akterje, med drugim ženske organizacije, ter jim obenem nameniti večjo vlogo;
14. poziva Evropsko komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj spodbujata udeležbo in sodelovanje lokalnih ženskih organizacij tudi na stopnji priprave postkonfliktnih pogajanj in sporazumov ter razprav o njih;
15. poziva visoko predstavnico EU in Komisijo, naj zagotovita, da se bo pri dogovorih glede načrtovanja in finančnih orodjih, potrebnih za zunanje delovanje EU, zlasti upoštevala vloga ženskih organizacij, ki delujejo na lokalni ravni, ter da jim bodo namenjena zadostna sredstva, ki jim bodo omogočala, da bodo imele pomembno vlogo pri projektih v okviru upravljanja predkonfliktnih, konfliktnih in postkonfliktnih razmer, ter da se bodo ustrezno upoštevale dobre prakse pri ustanavljanju delavskih zadrug in dostopnosti mikrokreditov;
16. poziva Evropsko službo za zunanje delovanje, naj nameni posebno pozornost naraščajočemu številu korektivnih posilstev lezbičnih, biseksualnih in transseksualnih žensk v predkonfliktnih, konfliktnih in postkonfliktnih razmerah;
17. poudarja, da je bilo posilstvo po vsem svetu sicer pogosto uporabljeno kot vojno orožje, vendar je šele v zadnjih letih ta pojav v številnih afriških konfliktih pridobil dramatične razsežnosti; poziva k tesnejšemu sodelovanju med EU in ZN za okrepitev preprečevanja in vključevanje vloge žensk v projekte povezovanja pomoči, obnove in razvoja (LRRD);
18. poudarja, da je ključnega pomena zagotoviti, da bodo ženske enakovredne akterke v procesih reforme sodstva ali mednarodnih pravosodnih postopkih, da bodo lahko učinkovito zagovarjale uveljavljanje enakih pravic v nacionalnih pravosodnih sistemih;
19. poziva Komisijo, Evropsko službo za zunanje delovanje in delegacije Evropskega parlamenta, naj poiščejo načine, da bi države v razvoju, ki tega še niso storile, spodbudili k podpisu, ratifikaciji in izvajanju Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča iz leta 1998, kot nujni ukrep za zaščito ženskih spolnih pravic v času vojne in za preprečevanje nekaznovanosti storilcev;
20. obsoja jemanje talcev in poziva k strožjemu kaznovanju uporabe živih ščitov v konfliktih;
21. poziva k ločeni nastanitvi zapornic in zapornikov, zlasti zaradi preprečevanja spolnih zlorab;
22. poudarja pomen pravice posameznikov, da izvejo za usodo svojih pogrešanih sorodnikov in poziva strani v oboroženih konfliktih, naj sprejmejo vse možne ukrepe za pojasnitev usode oseb, ki štejejo za pogrešane;
23. opozarja, da imajo ženske, zlasti vdove, ločene ženske in sirote, težave pri vračanju

domov iz begunskih taborišč in lastništvu zemljišč, in sicer zaradi tradicionalnih stereotipov ter zaradi običajnega povečanja sporov zaradi ozemlja po dolgotrajnih konfliktih; meni, da bi bilo treba na razkroj družbenega tkiva, ki so ga povzročili konflikti, gledati kot na priložnost, da se pri ponovni izgradnji teh družb ženskam zagotovi pravica do lastništva zemlje ter na splošno pravica do politične udeležbe;

24. predlaga, da se v Evropskem parlamentu imenuje stalni poročevalec za enakost med spoloma in pravice žensk za področje zunanjih odnosov EU, ki bo pristojen tudi za vprašanja v zvezi s spolno identiteto in nediskriminacijo.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	7.11.2011
Izid končnega glasovanja	+: 24 -: 0 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Thijs Berman, Leonidas Donskis, Charles Goerens, András Gyürk, Eva Joly, Franziska Keller, Miguel Angel Martínez Martínez, Norbert Neuser, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Anna Záborská
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Santiago Fisas Ayxela, Fiona Hall, Krzysztof Lisek, Isabella Lövin, Horst Schnellhardt, Giancarlo Scottà, Jan Zahradil
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Josefa Andrés Barea, Sophie Auconie, João Ferreira

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	22.11.2011
Izid končnega glasovanja	+: 25 -: 1 0: 4
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Regina Bastos, Emine Bozkurt, Andrea Češková, Marije Cornelissen, Silvia Costa, Tadeusz Cymański, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Iratxe García Pérez, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Rodi Kraca-Cagaropulu (Rodi Kratsa-Tsagaropoulou), Constance Le Grip, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Raúl Romeva i Rueda, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Anne Delvaux, Sylvie Guillaume, Norica Nicolai, Antigoni Papadopulu (Antigoni Papadopoulou), Angelika Werthmann
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Kinga Gál